

بسمه تعالی

دانشکده ی پزشکی

موضوع تدریس: بیماری های اطفال طرح دوره (کلی و محتوایی) دانشگاه علوم پزشکی گناباد

نام درس: کارورزی اطفال	تعداد واحد: ۱۲ واحد
طول دوره: ۲ ماهه	مقطع: کارورزی
نام مسئول دوره: خانم دکتر درفتسی	محل اجرا: بیمارستان آموزشی درمانی علامه بهلول گنابادی
نوع واحد: عملی	

تعریف دوره:

دوره کارورزی اطفال یک دوره اجباری ۳ ماهه به ارزش ۱۲ واحد می باشد و جهت محقق شدن اهداف آموزشی در بخش و اورژانس اطفال برگزار می گردد.

اهداف کلی:

آشنایی دانشجویان در دوره کارورزی با بیماریهای اطفال و اقدامات لازم در موارد شایع و اورژانس اطفال.

اهداف جزئی :

الف - حیطة دانش:

• کارورز باید دانش کافی در مورد اپیدمیولوژی، سبب شناسی، بیماریزایی، آسیب شناسی، تظاهرات بالینی، تاریخچه بالینی، تاثیر عوامل بالقوه فیزیکی و روحی بر بیمار، بررسی، و اصول مقدماتی درمان بیمار در زمینه بیماریهای شایع و مهم کودکان و اورژانس های کودکان را پیدا کند.

لازم است کارورزان در پایان دوره موارد زیر را به خوبی دانسته، درک نموده و بتوانند در طبابت خود به گونه ای مناسب و موثر به کار بندند

- ۱- کاربرد بالینی پاتوفیزیولوژی مشکلات شایع طب اطفال
- ۲- رشد و نمو فیزیکی و روانی غیر طبیعی از زمان تولد تا بلوغ
- ۳- روندهای رشد و نمو فیزیکی و روانی غیرطبیعی از زمان تولد تا بلوغ
- ۴- رفتارهای طبیعی و غیرطبیعی در گروه های سنی مختلف کودکان و خانواده آنها
- ۵- کاربرد بالینی راهکارهای مراقبت های کودک سالم و پایش رشد و نمو کودکان
- ۶- کاربرد بالینی تغییرات فیزیولوژیک در انتقال از دوره جنینی به نوزادی پس از تولد
- ۷- تشخیص های افتراقی و عوارض مشکلات شایع دوران نوزادی
- ۸- مشکلات نوزادان حاصل از حاملگی های پرخطر (چندقلویی، نارس و ...)
- ۹- کاربرد بالینی اصول ژنتیک بالینی و نشانه شناسی سندرم های کرموزومی
- ۱۰- تاثیرات بیماری های مادر و عوامل تراژون بر روی سلامت جنین و نوزاد
- ۱۱- کاربرد بالینی مراقبت های تغذیه ای شامل شیر مادر، تغذیه تکمیلی، تغذیه مدرسه و تغذیه در دوران نوجوانی، علایم و نشانه های کمبود های تغذیه ای شایع در شیرخواران و کودکان، نحوه تغذیه کودکان با نیازهای تغذیه ای ویژه بیماری های مزمن و متابولیک- نوزادان نارس و فاکتورهای تغذیه ای ایجاد کننده سوء تغذیه در کودکان
- ۱۲- کاربرد بالینی برنامه ایمونیزاسیون کشوری و آشنایی با موارد مصرف واکسن ها را بدانند و در طبابت خود به گونه ای مناسب به کار برد
- ۱۳- کاربرد بالینی برنامه های غربالگری و پایش بیماری های در بدو تولد و در سایر سنین با توجه به معیارهای کشوری ۱۴- کاربرد بالینی راهکارهای ارتقا سلامت کودکان ۱۵- اپیدمیولوژی مرگ و میر در کودکان را بدانند و درک کند.
- ۱۵- کاربرد بالینی اصول کنترل و پیشگیری از گسترش بیماریهای عفونی در بیماران و مراقبان بهداشتی
- ۱۶- تاثیرات خانواده بر روی سلامت و بیماری کودکان ۱۸- کاربرد بالینی تغییرات فیزیولوژیک و رفتاری ایجاد شده در دوران بلوغ
- ۱۷- رفتارهای پرخطر فردی و اجتماعی دوران نوجوانی
- ۱۸- شکایات و یافته های بالینی شایع در طب کودکان و تشخیص های افتراقی آنها
- ۱۹- یافته های آزمایشگاهی و پاراکلینیک شایع در طب کودکان و تشخیص های افتراقی
- ۲۰- علائم بیماریهای مزمن شایع در طب کودکان
- ۲۱- اورژانسهای شایع و مهم در طب کودکان
- ۲۲- اصول احیا قلبی ریوی در کودکان

- ۲۳- کاربرد بالینی فیزیوپاتولوژی بالینی تنظیم مایعات بدن و الکتروولت ها در طب
- ۲۴- انواع ترکیبات و مایعات درمانی موجود در بازار دارویی کشور و محتویات آنها
- ۲۵- نوع و نحوه تجویز مایعات در شرایط مرضی خاص نیازمند مایع درمانی اختصاصی اسهال و استفراغ، ناسایی قلبی و کلیوی، ترشح نامناسب ADH و ... را بدانند. و در طبابت خود به گونه ای مناسب به کار برد.
- ۲۶- اصول کاربرد منطقی داروها در بیماری های شایع طب کودکان را بدانند. و در طبابت خود به گونه ای مناسب به کار برد.
- ۲۷- موارد و نحوه مصرف داروها در بیماران سرپائی، بستری و اورژانس
- ۲۸- اصول مصرف داروها (موارد مصرف و منع مصرف) در دوران شیردهی توسط مادر
- ۲۹- موارد ارجاع و نحوه ارجاع به سطوح بالاتر درمانی در مشکلات شایع کودکان
- ۳۰- اهمیت یافته های موجود در شرح حال و معاینه بالینی نشانگر کودک آزاری
- ۳۱- قوانین حقوقی مرتبط با طب کودکان (کودک آزاری، سقط درمانی و ...)
- ۳۲- اپیدمیولوژی بیماری های شایع بومی و منطقه ای
- ۳۳- شکل های مختلف داروهای شایع مورد مصرف در طب کودکان
- ۳۴- اندیکاسیون های بستری در بیماری شایع کودکان
- ۳۵- نحوه برخورد تشخیصی گام به گام به بیماری های شایع را با توجه به مصلحت بیمار و هزینه
- لازم است ۵۰٪ از آموزش های کارورزی در مراکز سرپایی (شامل درمانگاه، مراکز بهداشتی و درمانی و اورژانس) ارائه گردد.
 - دانشگاه موظف است مکان های مناسب برای آموزش از جمله مراکز بهداشتی و درمانی برخوردار از استانداردهای آموزشی، درمانگاه، اورژانس و ... را فراهم نماید و آموزش هر یک از موضوعات زیر را در مناسب ترین مکان برای آموزش آن موضوع ارائه نماید.
 - لازم است کارگاه های احیا نوزاد و شیر مادر به طور مناسب جهت آموزش این موارد برگزار گردد و کلیه دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات درمانی کشور بر حسن انجام آن نظارت مستمر و کامل داشته باشند.

ب- حیطه مهارتی:

- کارورز بخش کودکان در پایان دوره آموزشی خود باید قادر شود اخذ شرح حال و معاینه فیزیکی دقیق و تهیه **Problem List** و تشخیص افتراقی های مناسب و تشخیص و درمان مناسب را فرا گرفته باشد و روش درمان آنها را مطرح نماید.
- کارورز بخش کودکان بایستی در پایان دوره رویکرد تشخیصی مناسب به شکایات و نشانه های اصلی و طب اطفال را فرا گرفته باشد.

• کارورز بخش کودکان باید در پایان دوره آموزشی خود در بخش داخلی قادر به انجام اقدامات عملی تشخیصی و درمانی جهت تشخیص بیماریهای شایع طب اطفال باشد.

• کارورز بخش کودکان باید در پایان دوره آموزشی خود در بخش کودکان قادر به تفسیر تست های آزمایشگاهی و رادیولوژی رایج که در بخش اطفال بکار گرفته می شود را فرا | گرفته باشد.

• کارورز در پایان دوره آموزشی کودکان خود باید قادر به نوشتن صحیح خلاصه پرونده،

on service note ,off service note . progress note باشد.

کارورز در پایان دوره آموزشی کودکان خود باید قادر به درمان سرپائی، بستری کردن در موارد لازم و ارجاع بیماران در شرایط خاص به متخصص کودکان باشد.

۱. توانایی معاینه بالینی نوزاد، شیرخوار، کودک و نوجوان
۲. توانایی ثبت شواهد و یافته های بالینی و سیر بیماری در پرونده بیمار (شرح حال، شرح سیر بیماری، درخواست آزمایشات، نوشتن مشاوره، خلاصه پرونده و گواهی فوت، گزارش CPR برگه انتقال)
۳. توانایی برخورد با بیمار در حال احتضار و خانواده وی و گزارش خبر بد به طور مناسبه آنان
۴. توانایی اندازه گیری معیارهای رشد شامل قد، وزن، دور سر و BMI و تفسیر نتایج براساس منحنی های استاندارد رشد
۵. توانایی ارزیابی نحوه تکامل (development) در جوانب مختلف با استفاده از ابزارهای موجود (Denver و ...)
۶. توانایی ارائه مشاوره به بیمار و خانواده وی در رابطه با رفتارها و عادات غیرطبیعی و زیان
۷. توانایی گرفتن شرح حال تغذیه ای در گروه های سنی مختلف کودکان
۸. توانایی تعیین کفایت تغذیه ای در رژیم غذایی در گروه های مختلف سنی اطفال
۹. توانایی ارائه مشاوره تغذیه ای به خانواده بیمار (تغذیه تکمیلی و مواد کمک تغذیه ای)
۱۰. توانایی ارائه مشاوره به خانواده ی نوزاد در مورد تغذیه با شیر مادر ی ترویج آن
۱۱. توانایی ارائه مشاوره در جلوگیری از رفتارهای پرخطر در دوره نوجوانی و بلوغ
۱۲. توانایی ارائه مشاوره جهت پیشگیری از حوادث (مسمومیت ها، سوختگی، سقوط از ارتفاع، خفگی و کاهش خطرات حین رانندگی و ...)
۱۳. توانایی استفاده صحیح از ابزارها و پروتکل های غربالگری به منظور حفظ سلامت کودکان در جامعه
۱۴. توانایی ارائه مشاوره به خانواده نوزاد در مورد تغذیه با شیر مادر، الگوهای طبیعی خواب و بیداری، دفع ادرار و مدفوع، تست های غربالگری و واکسیناسیون و مکمل های غذایی و ویتامینی و انجام ختنه در پسران
۱۵. توانایی رسم شجره نامه در هنگام مواجهه با یک بیماری احتمالی ژنتیکی در یک خانواده
۱۶. ایجاد توانایی جمع آوری و تلفیق شواهد کسب شده در راستای اتخاذ تصمیمات تشخیصی و درمانی
۱۷. توانایی طرح تشخیص های افتراقی شکایت های شایع کودکان و ارائه برنامه های تشخیصی هر شکایت
۱۸. توانایی طرح تشخیص های افتراقی یافته های بالینی شایع کودکان و ارائه برنامه های تشخیصی هر شکایت
۱۹. توانایی تفسیر یافته های پاراکلینیک رایج در طب کودکان و برخورد گام به گام در تشخیص افتراقی در درخواست به موقع آزمایشات
۲۰. توانایی پیگیری بیماری های مزمن شایع کودکان با در نظر گرفتن عوارض بیماری و تاثیر آن بر روی رشد، نمو و عملکرد عاطفی، اجتماعی و اقتصادی خانواده

۲۱. توانایی محاسبه دوز صحیح دارو براساس وزن و سن کودک
۲۲. توانایی نوشتن نسخه برای داروهای شایع از قبیل آنتی بیوتیک ها و داروهای ضد تب
۲۳. ایجاد توانایی آموزش نحوه مصرف دارو به بیمار و خانواده و ارزیابی میزان همکاری خانواده در این زمینه
۲۴. توانایی ارزیابی شدت دهیدراتاسیون براساس شرح حال و معاینه بالینی
۲۵. توانایی انجام مایع درمانی خوراکی و ارائه مشاوره به خانواده در این زمینه
۲۶. توانایی محاسبه و نوشتن دستور دارویی در بیمار بستری به علت دهیدراتاسیون و نحوه ارزیابی کفایت درمان
۲۷. ۲۸- کسب مهارت در کاربرد رویکرد مانا و کودک سالم در برخورد با بیماری های شایع کودکان
۲۸. ۲۹- توانایی برخورد و انجام اقدامات اولیه در اورژانسهای شایع طب کودکان و نوزادان (شایع CPR و موارد مشابه)
۲۹. - کسب توانایی انجام مهارت های عملی (procedure) تشخیصی و درمانی در طب کودکان
۳۰. ایجاد توانایی برقراری موثر حرفه ای ارتباط با کودکان و نوجوانان و خانواده آنان و سایر
۳۱. اعضا تیم درمانی در جهت کسب اطلاعات صحیح و ضروری بالینی

ج- حیطة نگرشی:

- ۱- رعایت اصول رفتار حرفه ای و اخلاقی مناسب
- ۲- پذیرش کرامت و حقوق انسانی بیمار و خانواده ی وی
- ۳- پذیرش ارزش های فردی، اعتقادات و حقوق بیمار و خانواده وی
- ۴- رعایت کامل منشور حقوق بیمار ۵- درک اهمیت مراقبت های بهداشتی مقرون به صرفه و با کیفیت در راستای ارائه خدمات بهداشتی
- ۶- درک اهمیت نقش پزشک، تمایلات بیمار و شواهد علمی موجود در تصمیم گیری های بالینی
- ۷- درک اهمیت نقش پزشک به عنوان هماهنگ کننده «مدیر» تیم درمانی و درک نقش سایر اعضاء تیم درمانی
- ۸- رعایت و متخلق بودن به اخلاق و رفتار حرفه ای مناسب

مهارت های عملی که کارورز باید روش صحیح انجام آنها را فرا گرفته و بتواند بطور مستقل و تحت نظارت انجام دهد:

- ۱- مشاهده مایع درمانی در کودک مبتلا به دهیدراتاسیون
- ۲- کار با پالس اکسیمتری
- ۳- نحوه استفاده از اسپری ها در بیماران مبتلا به دیسترس تنفسی
- ۴- نحوه استفاده از ترمومتر
- ۵- اقدامات اولیه در نوزاد متولد شده
- ۶- گذاشتن لوله معده (NG tube)
- ۷- اکسیژن تراپی در کودکان

۸- گذاشتن کاتتر ادراری (سوند فولی)

۹- CPR

۱۰- گرفتن نوارقلب در کودکان

۱۱- لاواژ و شستشوی معده

۱۲- انجام گلوکومتري

روش آموزش:

آموزش بالینی در بخش زنان براساس برگزاری صبحگاهی، کنفرانس و ژورنال کلاب اساتید و دانشجویان، راند بخش، درمانگاه، اتاق عمل، Skill lab، کشیک فعال با حضور در اتاق زایمان و اورژانس و مامایی می باشد. جهت بهبود کیفیت آموزش جلسه نظرسنجی بعد از گذشت دوره یکماهه و دو ماهه برگزار می شود.

مکان های آموزش:

کلاس درس - Skill Lab، مانکن ها و تجهیزات مرتبط - بخش بالینی آموزشی - درمانگاه آموزشی - اورژانس - کلینیک مجازی - سامانه ی وبینار دانشگاه - فضای واقعیت مجازی (Virtual Reality)

وسایل کمک آموزشی:

اسلاید - ویدئو پروژکتور - Skill Lab، مانکن ها و تجهیزات مرتبط - لپ تاپ - فیلم های ویدئویی - وسایل معاینه (گوشی پزشکی، آبسلانگ، اتوسکوپ افتالموسکوپ، چکش - رفلکس و ...) - سامانه ی وبینار دانشگاه - وبکم - میکروفون - گوشی تلفن همراه دارای ژيروسکوپ - هدست واقعیت مجازی (Virtual Reality)

مقررات تکمیل log book:

۱- کارورز موظف است اقدامات عملی و آموزشی خود را طبق جداول مندرج در log book بصورت روزانه ثبت و به امضاء استاد مربوطه برساند .

۲- کارورز موظف است log book خود را در پایان دوره به مدیر یا معاون آموزشی گروه تحویل دهد.

۳- توصیه می شود که دفترچه LB را همواره به همراه داشته باشید تا موارد خطا در عدم یادآوری اطلاعات کاهش یابد.

برنامه بخش اطفال

روز هفته	7:30 - 8:30	8:30 - 9:30	۱۲ تا ۱۰	۱۲ تا ۱۳
شنبه	راند با اساتید	Morning	درمانگاه (استاژر): دکتر جواد صادقی نسب	Journal Club

	فارماکولوژی بالینی (اینترن): خانم دکتر شفاهی			
		(پور- دکتر جواد صادقی نسب ، خانم دکتر درفشی		
—	درمانگاه (استاژر): دکتر جلیل مشاری درمانگاه (اینترن): دکتر جواد صادقی نسب	Morning (دکتر جواد صادقی نسب- دکتر جلیل مشاری)	راند با اساتید	یکشنبه
—	درمانگاه (استاژر): خانم دکتر درفشی	Morning خانم دکتر درفشی . دکتر علی قویدل)	راند با اساتید	دوشنبه
—	درمانگاه (اینترن): دکتر علی قویدل			
Conferance	درمانگاه (اینترن): خانم دکتر درفشی	Morning (پور- دکتر الهام پورسلطانی خانم دکتر درفشی	راند با اساتید	سه شنبه
	درمانگاه (استاژر): دکتر الهام پورسلطانی			
نسخه نویسی (اینترن): خانم دکتر درفشی	PBL استاژر و اینترن: خانم دکتر درفشی	Grand Round خانم دکتر درفشی	راند با اساتید	چهارشنبه
—	درمانگاه (اینترن): دکتر جواد صادقی نسب	آموزش مانا (دکتر علی قویدل)	راند با اساتید	پنج شنبه

برنامه فوق بر طبق نیاز بخش و نظر اساتید گروه اطفال قابل تغییر خواهد بود.